

Forebyggelse og inklusion - hvad hæmmer og fremmer?

Maj 2013

Indhold

1. Rammen for oplægget
2. Forebyggelse og inklusion
3. Hvad er tendenserne?
4. Hvorfor er det svært?
5. Hvad kan der gøres?

Indhold

1. **Rammerne for oplægget**
2. Forebyggelse og inklusion
3. Hvad er tendenserne?
4. Hvorfor er det svært?
5. Hvad kan der gøres?

Rammerne for oplægget

- **Forebyggelseskommuner**
- Inklusion – rygsæk, væksthuis
- Udredning og handleplan på børne- og ungeområdet
- Styrket indsats for unge og integreret indsats for voksne
- Voksenudredning
- Resultatdokumentation på børne- og voksneområdet
- Barrierer for det frivillige arbejde – og frivilligområdet internationalt
- Snitfladeproblemer
- Viden på specialområdet
- Tilsynsreform og socialreform
- Velfærdsteknologi
- Gennemgang af MANGE sager
- Internationale analyser af det sociale område

Indhold

1. Rammerne for oplægget
- 2. Forebyggelse og inklusion**
3. Hvad er tendenserne?
4. Hvorfor er det svært?
5. Hvad kan der gøres?

Inklusion – et begreb med mange dimensioner

PROCES: minimere og eliminere de mest virksomme eksklusionsfaktorer – inklusion er, at undgå (forebygge) eksklusion.

VISION: et ”dannelsesideal” om et samfund med lige muligheder.

FÆLLESSKABER: social inklusion bundet til deltagelse i fællesskaber

LIGE DELTAGELSESMULIGHEDER: muligheden for at deltage i det almindelige hverdagsliv.

PASSIVT OG AKTIVT: noget, den enkelte selv aktivt skal deltage i og være med til at udforme.

RELATIONELT FREM FOR INDIVIDORIENTERET: fællesskabernes evne til at muliggøre denne deltagelse.

FRIVILLIGT (contra normalisering): forudsætter et ønske om inklusion.

INKLUDERET I ENKELTE SAMMENHÆNGE OG IKKE ALLE: kan være situationsafhængig.

Forebyggelse

- Forebyggelse for både børn og voksne:
 - Af funktionstab
 - Af problemopståelse og -forværring
 - Af eksklusion fra normalsystemet.
- **Forebyggelse** handler om at sætte ind tidligt
 - I borgerens liv
 - I forhold til problemets opståen og forværring
- **Inklusion** handler om at rumme/inkludere i normalområdet – og at forebygge eksklusion.

Indhold

1. Rammerne for oplægget
2. Forebyggelse og inklusion
- 3. Hvad er tendenserne?**
4. Hvorfor er det svært?
5. Hvad kan der gøres?

Hvad er tendenserne?

- Massivt fokus – nationalt og lokalt!
- Mange politikker og strategier
- Mange steder sælges inklusionen sammen med en besparelse
- Diagnosefokus både hæmmer og fremmer
- Mange gode tiltag – særligt på børneområdet
- Anerkendelse af at en god indsats forudsætter en god udredning
- Stigende anvendelse af metoder og evidens
- Nye organiseringer for at sikre et tværfagligt blik

Hvad er tendenserne?

- Tidlig opsporing og fremskudte indsatser
 - Fx socialrådgivere på skoler og i dagtilbud
 - Fokus på aktivitet til voksne
- Involvering af frivillige
- Fokus på vores tilbud – men også meget svingende kvalitet
- Varige anbringelser og ”placeringer”

- Gode resultater mange steder
- Men også en oplevelse af, at det er svært at implementere og forankre!

Indhold

1. Rammerne for oplægget
2. Forebyggelse og inklusion
3. Hvad er tendenserne?
- 4. Hvorfor er det svært?**
5. Hvad kan der gøres?

Hvorfor er det svært?

Undersøgelse blandt ledere og medarbejdere i 6 kommuner

Medarbejderne peger på:

- Der lægges vægt på inklusion og forebyggelse!
- Over halvdelen af medarbejderne mener, at de i nogen eller mindre grad har de nødvendige kompetencer til arbejdet med inklusion og forebyggelse
- 2/3 mener, at der i nogen eller mindre grad er et godt samarbejde på tværs af faggrupper omkring inklusion og forebyggelse
- Knap hver fjerde savner klare retningslinjer for arbejdet med inklusion og forebyggelse
- Kun 15 procent mener, at der i høj grad er en fælles tilgang til inklusion og forebyggelse
- Kun 4 procent mener, at den inkluderende og forebyggende indsats er tilstrækkelig
- Hver femte mener ikke, at barnet/den unge inddrages tilstrækkeligt

Hvorfor er det svært?

Lederne peger på:

- Der lægges vægt på inklusion og forebyggelse!
- Manglende videndeling
- Manglende fælles forståelse – og tilgang på tværs af ledere
- Manglende viden om muligheder og tilbud
- Manglende involvering af børnene/de unge
- Manglende gennemsigtighed om muligheder for familierne

Hvorfor er det så svært?

Kultur og tilgange

- Et problematisk barn eller et barn i en problematisk sammenhæng?
- Er diagnoser en mulighed for at skabe inkluderende rammer eller en mulighed for at ekskludere og videresende ansvar?
- Forskellige faglige indgange til og traditioner for inkludering af barnet/den unge alt efter faglighed og kerneopgave.
- Skel mellem frontmedarbejdere og 'dem fra kommunen'.
- Konsultativ og observerende praksis med fokus på helheden eller problemløsende praksis med fokus på barnet isoleret?

Hvorfor er det svært?

- Kultur og vaner
- Siloer
- Incitamentsstrukturer
- Manglende fælles tilgang og sprog om inklusion (og forebyggelse)
- Manglende ressourcefokus – i sagerne og i dialogen
- Manglende fokus på den enkelte medarbejders vilkår for inklusion
- Vi outsourcer udredningen og får ikke fokus på potentialet.

Hvorfor er det svært?

- Tilbudsviften - manglende kreativitet og dårlig kvalitet
- Manglende viden i tilbuddene
- Tilbud som placering snarere end behandling
- Manglende krav
- Manglende villighed til at investere i kvalitetsforbedringer, der kan spare på den lange bane (kortsigtet fokus)
- Manglende målfastsættelse – vi er uambitiøse (særligt for de svageste)
- Vi er for ukritiske i opfølgningen
- Vi er – i forhold til udlandet – meget varsomme med at involvere frivillige.

Indhold

1. Rammerne for oplægget
2. Forebyggelse og inklusion
3. Hvad er tendenserne?
4. Hvorfor er det svært?
5. **Hvad kan der gøres?**

Hvad kan der gøres?

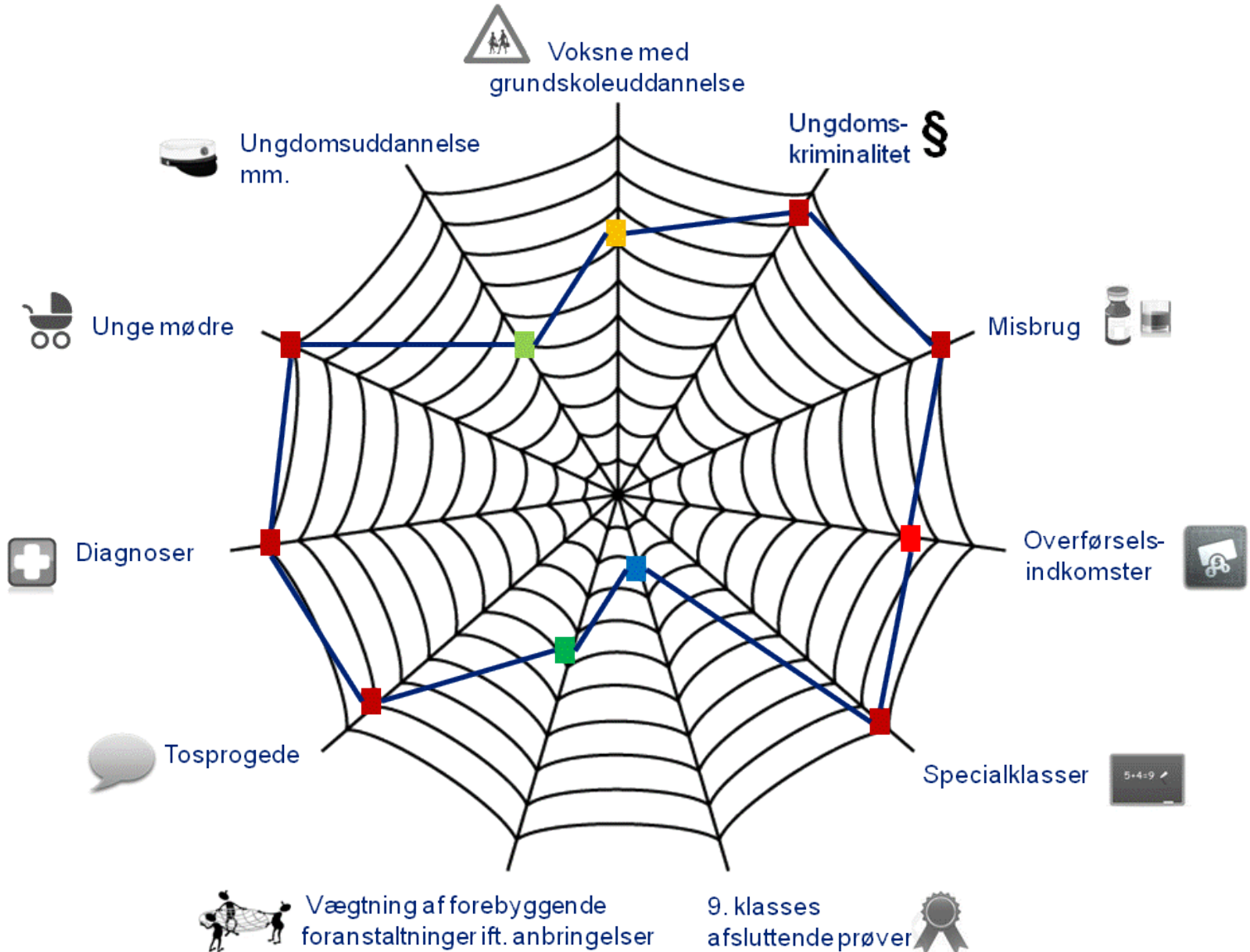
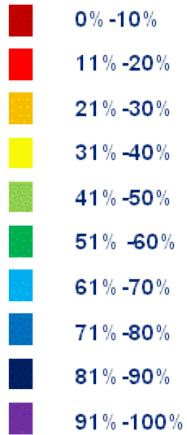
- Se på ressourcer systematisk og tidligt
- Invester i god sagsbehandling
- Brug metoder og systematik
- Undgå at outsource jeres udredninger til læger m.m.
 - Brug viden aktivt og se på hele familien (også selv om det handler om merudgifter....)
- Mere målrettet tildeling
 - Fx skal forældre have ressourcer for at få familiebehandling
 - Personer med handicap skal have ressourcer for at få pædagogisk støtte
- Brug den (evidensbaserede) viden der er - fx har børn i døgninstitutioner meget dårlige chancer for et godt liv.
- Sæt mål og luk det, hvis det ikke virker!

Hvad kan der gøres?

- Overvej tilbudsviften – vær kreative i løsningen
- Invester i gode tilbud – og korte, intensive forløb
- Lær af hinanden
- Brug de frivillige
- Overvej organiseringen – og incitamentsstrukturene
- Stil krav
- Prioriter – overvej nytteværdien af indsatserne
- Følg samlet op på indsats, økonomi og resultater
- Mål på det rigtige

Navn	Indsats	Udgifter pr. måned	Udvikling over-ordnet	Udvikling skoleforhold og læring
Pia Jacobsen	Familie-behandling	87.500		
Kim Junkersen	Aflastning	55.000		
Frederikke Jensen	Plejefamilie	48.000		
Emilie Engelhardt	Støtte-kontaktperson	15.000		

Følg op på vilkår og resultater (forebyggelseskompas)

Kontakt

Mette Lindgaard
Partner

Email: mlindgaard@deloitte.dk

Tlf.: +45 25 24 00 37

